

Obr. 1

Eliška Junková

Eliška Junková
(1900–1994)

Obr. 2

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Marcela Svejková.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz; ISSN 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

- Eliška závodila na vozech Bugatti, nejprve jako spolujezdkyně svého manžela, pak sama
- Čeněk Junek (1894–1928), zahynul při Velké ceně Německa, jeho žena pak ukončila kariéru

Obr. 3

Obr. 4

Vztah k Praze

„Druhý den po převratu 1918 jsem byla v Praze. Poznala jsem město vítězné, jásavé, bratřící se, vděkuplné a plné nadějí. Propadla jsem jejímu kouzlu ihned a navždy. Taková láska! Láska, která nikdy nerezavěla a jež mne i dnes při každém pohledu z mých hradčanských oken naplňuje blaženstvím...Poznala jsem kouzelná místa a ušlechtilé přátele v celém světě... Zkusila jsem nejopojnější pocity úspěchu a triumfů ve své kariéře. Ale to, že jsem mohla žít v Praze, považuje za největší dobrodiní své pozemské sudby.“

(Pozn. 1)

Obr. 5

„Je zajímavé, že dřív než jízdu autem jsem zkusila v roce 1919 na vojenském letišti v Olomouci letecký pohyb ve vzduchu. Do světa automobilů jsem se dostala až v souvislosti se známostí s mým budoucím manželem.“ (Pozn. 2)

„Kdyby nebylo Čeňka, nebylo by ani Elišky Junkové. To on ocenil můj zájem a objevil mé vlohy a dával možnost k růstu. Já sama jsem přesvědčena dodnes, že byl lepší než já. A kdyby měl čas a méně náročné povolání, byl by se i v mezinárodním měřítku dostal do špičky.“ (Pozn. 3)

Zbraslav - Jíloviště

- mezinárodní závod
- vyhrála ho r. 1926
- Eliška Junková první ženou na světě, které se to povedlo

Obr. 6

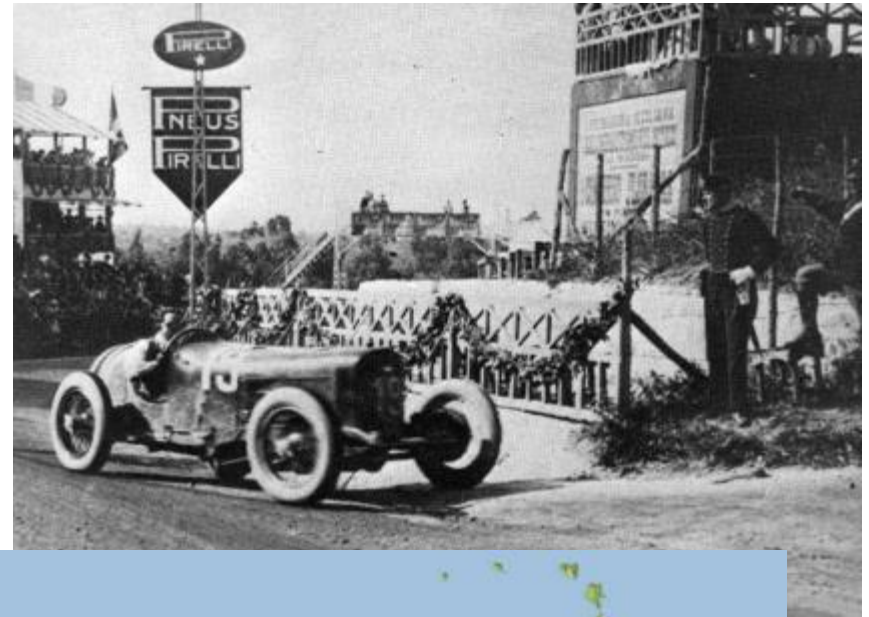
Vztah k feminismu

„Když jsem poprvé vyhrála nad muži, zvedla se vlna, aby se mnou bylo interview ve feministických časopisech. To mám tak ráda, 'fééminismus'. Při jedné feministické schůzi mluvčí zakončovala projev a říká: 'Vždyť vlastně není žádný rozdíl, než nepatrný, mezi mužem a ženou.' A z publika se ozvalo: 'Ať žije ten nepatrný rozdíl!' Já jsem se vyhýbala tomuto hnutí. Zůstala jsem přirozeně ženou i za volantem. Ani jsem nechtěla kalhoty nosit. Ať žije ten malý rozdíl!“ (Pozn.4)

Targa Florio

Obr. 7

- automobilový závod, který se od r. 1906 jezdil v sicilském pohoří Madonie, start a cíl je ve městě Cerda
- Eliška Junková byla první ženskou účastnicí v r. 1928, skončila pátá

Obr. 8

„Jest jisto, že závodění na automobilu je nejnebezpečnější sport – sport, který více než který jiný vyžaduje chladnokrevnost a sebeovládání. Člověk se nesmí nechat strhnout ani strojem, který jako závodní kůň chce rychleji a rychleji, ani pobízením obecnstva, neb malý zlomek vteřiny by stačil a... nechci domyslit.“ (Pozn. 5)

Obr. 9

„Ženský sport“

„Uvědomovala jsem si, že nezávodím jen o svou čest, nýbrž i o to, abych umlčela předpotopní názory na ženský sport.“ (Pozn. 6)

„Svá vítězství jsem nepovažovala za ničí porážku. Tím méně za porážku mužů. Nebojovala jsem proti nim, neharcovala jsem se s emancipací. Automobilismus není přece žádná psychoanalýza.“ (Pozn. 7)

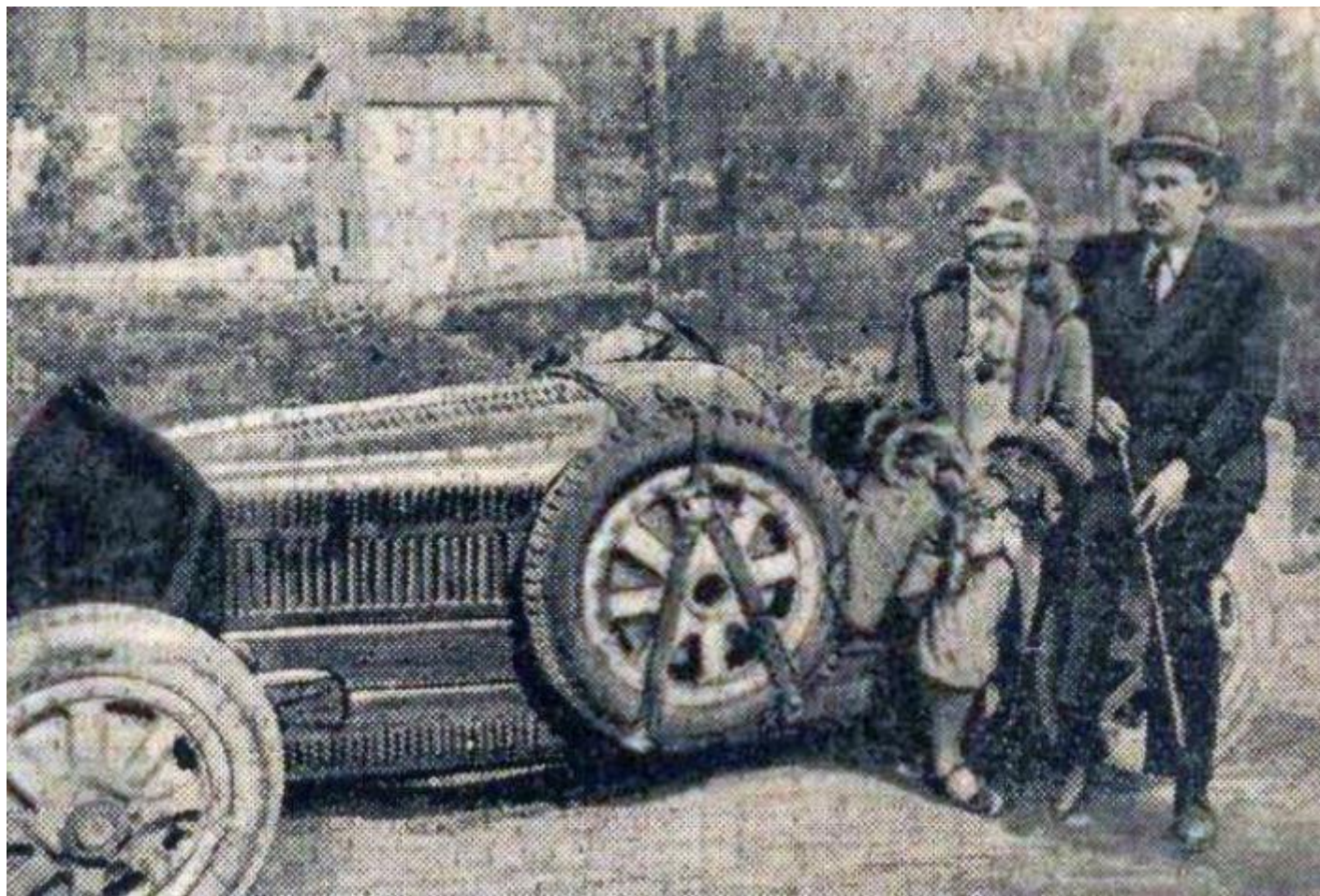
Obr. 10

„Předsevzala jsem si, že se naučím jezdit dobře, tak, aby se mi nemohlo vytknout, že žena za volantem to nemůže dokázat.“ (Pozn. 8)

„Na manželovy úkoly jsem měla jedinou odpověď: „Proč ne,“ která mě někdy potom stála dost strachu. Jakmile jsem řekla proč ne, nemohla jsem říct, že už to neudělám.“ (Pozn. 9)

Obr. 11

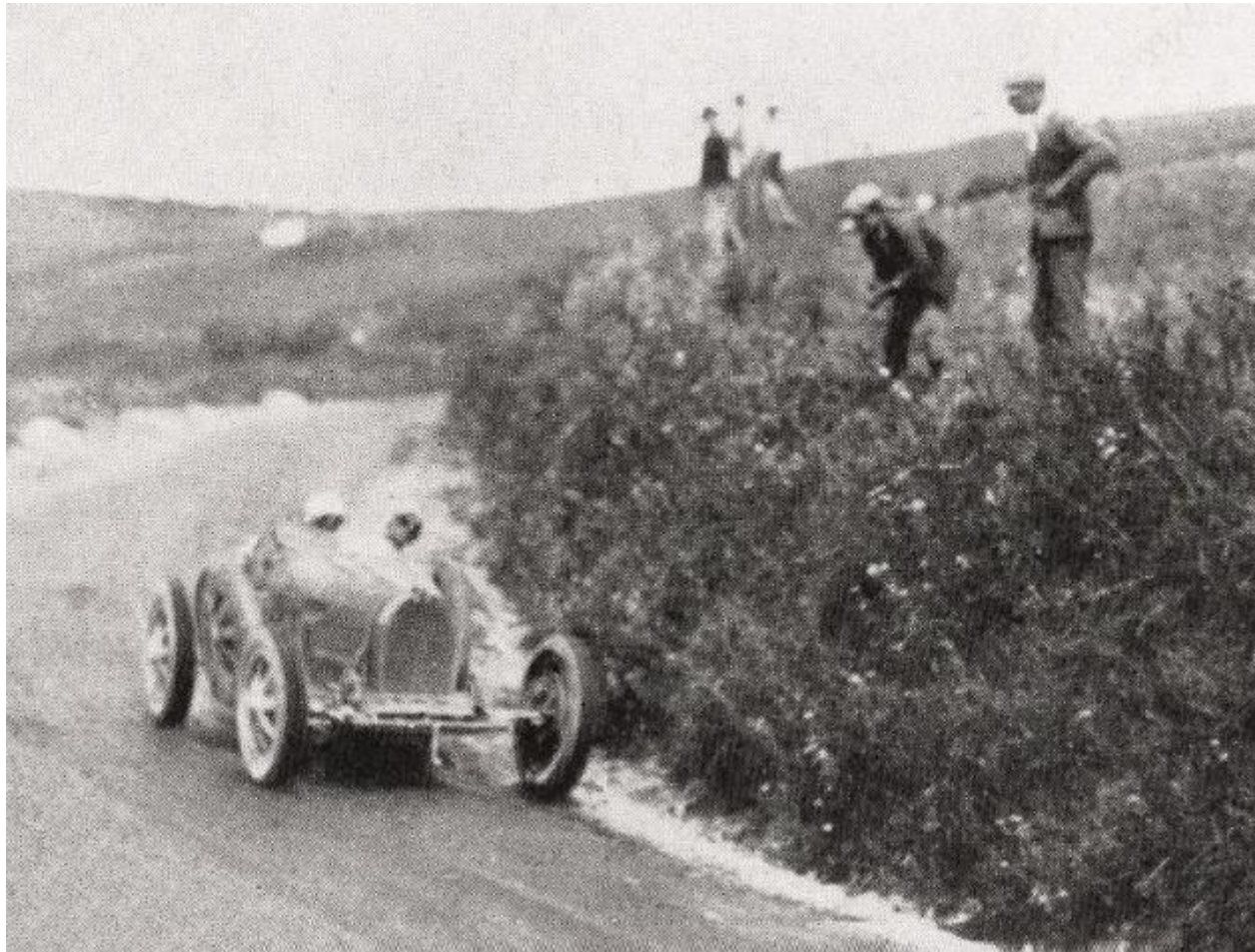

„Popularita je mezi závodníkem a lidem krásné pouto. Ale je to těžké pouto.“ (Pozn. 10)

„Zní to paradoxně, ale je to pravda, že závod sbližuje soupeře. Každý ví, jaké riziko se v závodě podstupuje, jaká úmorná a těžká práce se za ním tají, jaká je v něm převaha zoufalých zklamání nad úspěchy i u těch nejlepších, proto má soupeř k soupeři zpravidla upřímnou úctu. Proto bývají přátelství závodníků hlubší, než je tomu v jiných profesích.“ (Pozn. 11)

„Naše přátelství veteránů závodníků je tak věrné už proto, že jsme společně dělali sport, který kromě ostatního platí často, nebo aspoň někdy, svoji daň tím, že někdo z našeho středu musí odejít. A tím pevnější zůstává potom naše přátelství.“ (Pozn. 12)

Obr. 12

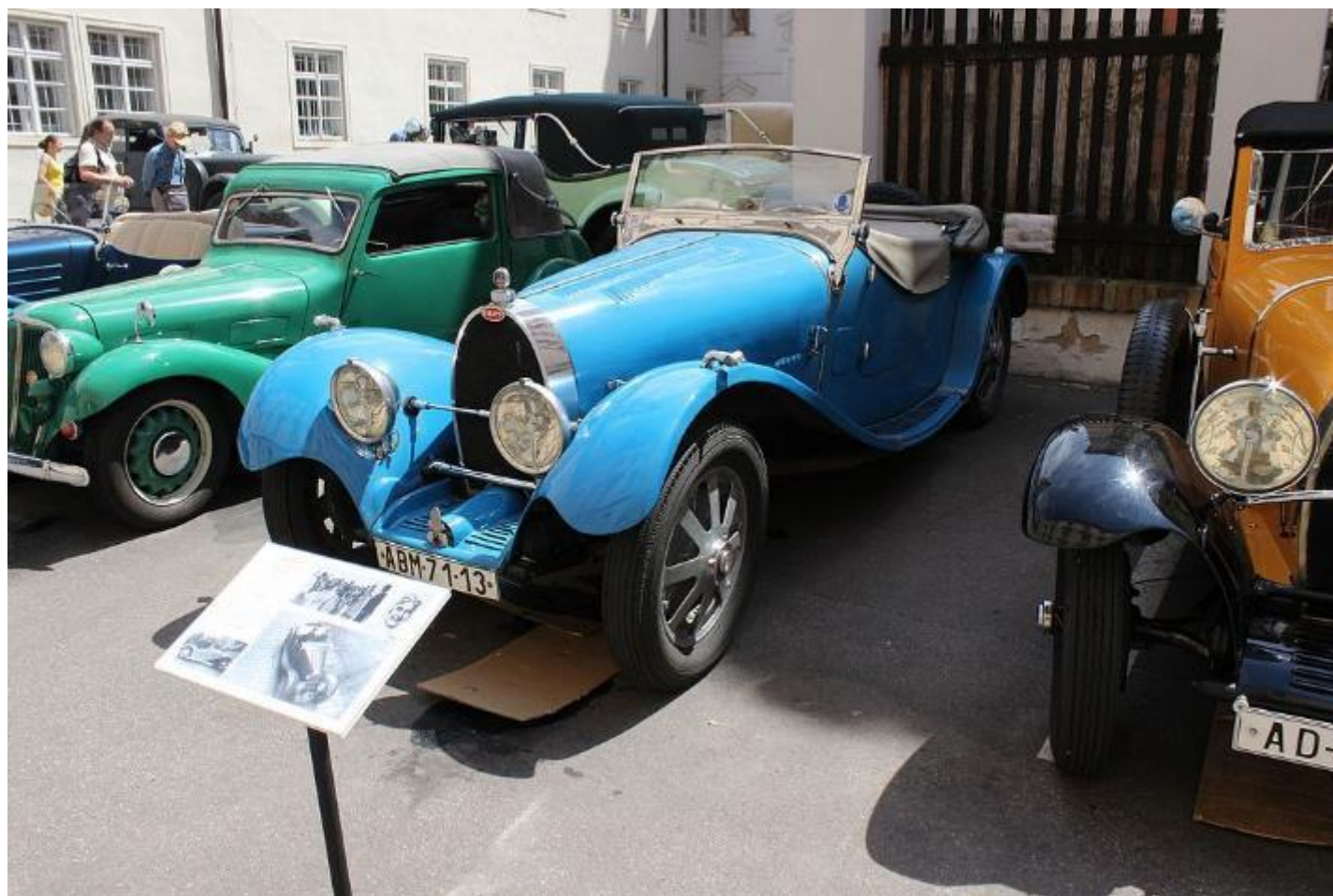

„Bugatky na parkovišti působily jako pestrá kvetoucí louka. Radostí mi plesalo srdce, když jsem opět viděla jejich veselé obličeje ve tvaru podkovy pro štěstí a klasickou linii jejich karoserie, opět slyšela jejich vznešený zvuk a cítila vrozený temperament, odvahu, náladovost a rozmary plnokrevníka, zkrátka celou jejich čistokrevnost – Pur Sang, kterou druhdy prosluly.“ (Pozn. 13)

Obr. 13

Obr. 14

Obr. 15

- Na základě přečtených úryvků vzpomínek odhadněte, zda byla E. J. feministkou?
- Jaké vztahy mezi sebou měli podle E. J. závodníci?
- Zkuste charakterizovat vztah manželů Junkových.
- Vyhledejte, jaké profesi se věnovala po ukončení závodění.
- Jaká byla Eliška Junková?

Obr. 16

Obr. 17

- Vyhledej jména dalších slavných závodnic v rychlých autech.
- Našla Eliška Junková pokračovatelky i doma?

Literatura a poznámky:

JUNKOVÁ, Eliška a Ladislav KHÁS. *Má vzpomínka je bugatti*. Praha: Olympia, 1972.

JUNEK, Vladimír a Eliška JUNKOVÁ. *Eliška Junková vlastní rukou*. Praha: Verzone, 2015. ISBN 978-80-87971-03-1.

Pozn. 1: JUNKOVÁ, Eliška a Ladislav KHÁS. *Má vzpomínka je bugatti*. Praha: Olympia, 1972, str. 26

Pozn. 2: JUNEK, Vladimír a Eliška JUNKOVÁ. *Eliška Junková vlastní rukou*. Praha: Verzone, 2015. ISBN 978-80-87971-03-1, str. 19

Pozn. 3: *Eliška Junková vlastní rukou*, str. 16

Pozn. 4: tamtéž, str. 47

Pozn. 5: tamtéž, str. 23

Pozn. 6: tamtéž, str. 23

Pozn. 7: tamtéž, str. 21

Pozn. 8: tamtéž, str. 18

Pozn. 9: tamtéž, str. 17

Pozn. 10: tamtéž, str. 23

Pozn. 11: tamtéž, str. 23

Pozn. 12: tamtéž, str. 42

Pozn. 13: tamtéž, str. 43

Obrázky:

- Obr. 1: Teoretik. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Eli%C5%A1ka_Junkov%C3%A1#/media/File:Signatura_Eliska_Junkova.png>
- Obr. 2: Unknown. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Eli%C5%A1ka_Junkov%C3%A1#/media/File:Ella_Junkov%C3%A1.jpg>
- Obr. 3: Anonymous. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cen%C4%9Bk_Junek#/media/File:%C4%8Cen%C4%9Bk_Junek_\(1894-1928\).jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cen%C4%9Bk_Junek#/media/File:%C4%8Cen%C4%9Bk_Junek_(1894-1928).jpg)>
- Obr. 4: Helicop. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Bugatti_Type_35#/media/File:Bugatti-Type-35C.jpg>
- Obr. 5: Jan Polák. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eli%C5%A1ka_Junkov%C3%A1#/media/File:Prague,_Swedish_embassy.JPG>
- Obr. 6: Enthusiast. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Eli%C5%A1ka_Junkov%C3%A1#/media/File:Bugatti_Ty>
- Obr. 7: Vignaccia76. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:1926_Targa_Florio#/media/File:Materassi-HispanoSuiza-TF26.jpg>
- Obr. 8: Bjs. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<<https://cs.wikipedia.org/wiki/Madonie#/media/File:Sicily-mountains-map-bjs.jpg>>
- Obr. 9: Foto-journal. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eli%C5%A1ka_Junkov%C3%A1#/media/File:Junkov%C3%A1_po_Targa_Florio.jpg>

- Obr. 10: Le sport. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Elisabeth_Junkov_en_1927.jpg>
- Obr. 11: Unknown. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Elisabeth_Junkov_0_la_Targa_Florio_1928,_au_chevalier_Florio.jpg>
- Obr. 12: Le sport. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Eliska_Junkov_a_cinqueme_de_la_Targa_Florio_1928.jpg>
- Obr. 13: Jan Polák. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Praha,_Fakulta_dopravn%C4%8CVUT_v_Praze,_Cesk%C3%BD_kabriolet_a_kup%C3%A9_v_pr%C5%AFb%C4%9Bhu_stolet%C3%AD_\(28\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Praha,_Fakulta_dopravn%C4%8CVUT_v_Praze,_Cesk%C3%BD_kabriolet_a_kup%C3%A9_v_pr%C5%AFb%C4%9Bhu_stolet%C3%AD_(28).jpg)>
- Obr. 14: Jan Polák. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Praha,_Fakulta_dopravn%C4%8CVUT_v_Praze,_Cesk%C3%BD_kabriolet_a_kup%C3%A9_v_pr%C5%AFb%C4%9Bhu_stolet%C3%AD_\(27\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Praha,_Fakulta_dopravn%C4%8CVUT_v_Praze,_Cesk%C3%BD_kabriolet_a_kup%C3%A9_v_pr%C5%AFb%C4%9Bhu_stolet%C3%AD_(27).jpg)>
- Obr. 15: Jan Polák. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Praha,_Fakulta_dopravn%C4%8CVUT_v_Praze,_Cesk%C3%BD_kabriolet_a_kup%C3%A9_v_pr%C5%AFb%C4%9Bhu_stolet%C3%AD_\(26\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Praha,_Fakulta_dopravn%C4%8CVUT_v_Praze,_Cesk%C3%BD_kabriolet_a_kup%C3%A9_v_pr%C5%AFb%C4%9Bhu_stolet%C3%AD_(26).jpg)>
- Obr. 16: Jan Polák. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Eliska_Junkov - pam%C4%9Btn%C3%AD_cedule.JPG>
- Obr. 17: Alena Pokorná. [cit. 2018-03-22]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:
<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Eliska_Junkov#/media/File:Hrob-Junkov_Eliska,_H%C5%99bitov_Vinohrady_20.jpg>